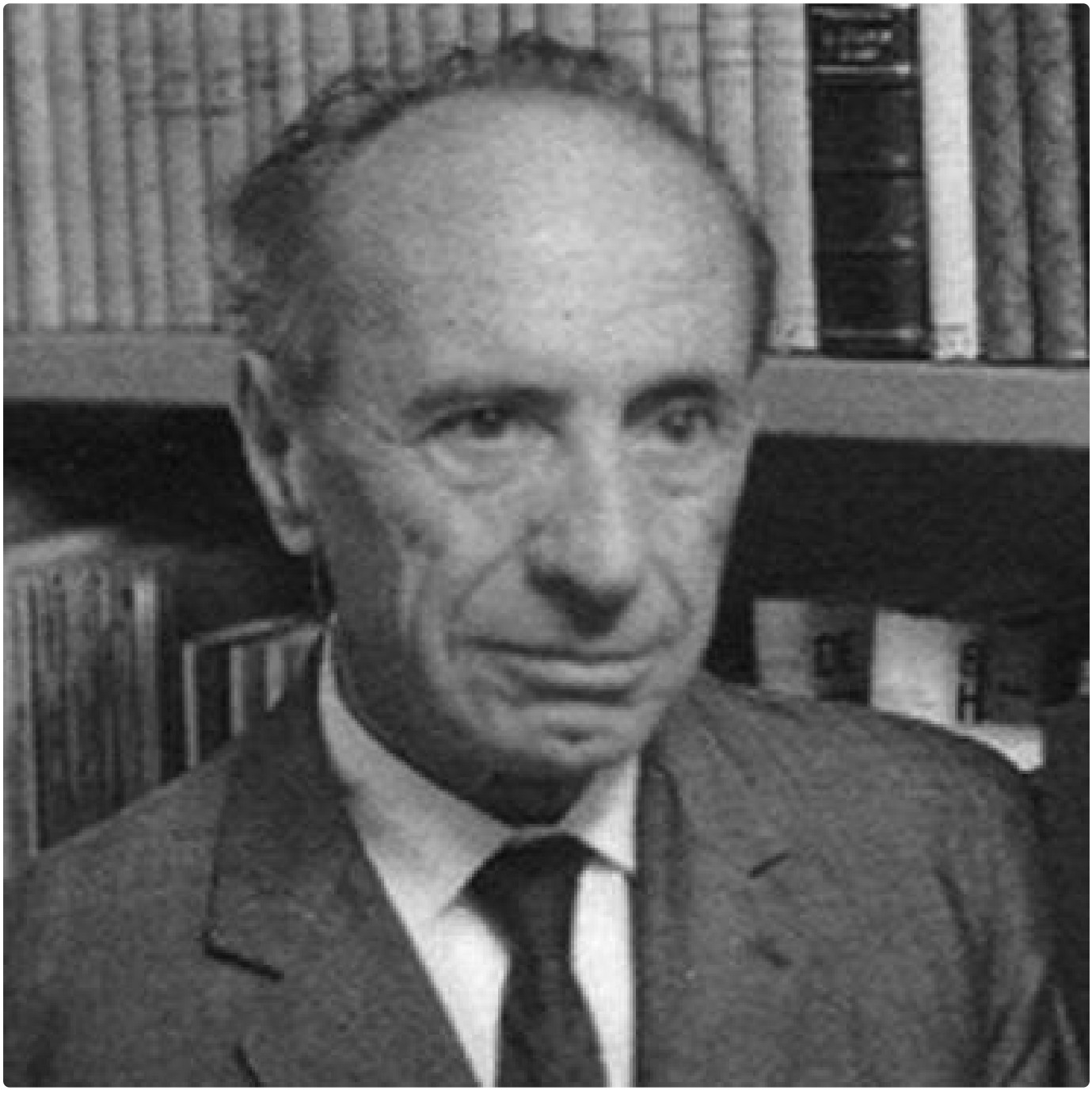
Dillums

Setmanari digital de les comarques de Tarragona. Periodisme de proximitat.

dillums.cat

Hemeroteca | Divendres Sant a Tarragona (1931)

By **Domènec Guansé Salesas** • 06/04/2026 • Updated 13/04/2026 • 4 min read

Domènec Guansé Salesas

Article publicat per Domènec Guansé al setmanari *L'Esquella de la Torratxa* el divendres 3 d'abril de 1931. Nosaltres el vam conèixer gràcies a la feina divulgativa del catedràtic Josep Maria Casasús, que el va editar, lleugerament escurçat, al diari *Ara*.

Tarragona és, indubtablement, més important com a ciutat romana que com a ciutat gòtica. De ciutats tan medievalístiques com Tarragona n'hi ha moltes. En canvi, els seus records de Roma són gairebé únics.

Però l'aspecte de Tarragona cal confessar que, avui, és més gòtic que romà. Mireu-la sobretot de la banda del Camp de Març estant. La muralla, la torre emmerletada que s'hi destaca altívola, les cresteries de la catedral i els seus vitralls, que, a l'hora del crepuscle, descomponen els reflexos solars, li donen tot l'aspecte d'una magnifica decoració de drama romàntic.

Tarragona té avui la silueta gòtica. Però els seus nervis i la seva complexió són pagans. Els seus palaus gòtics, les velles esglésies, la mateixa catedral, són fets de pilastres, de columnes, de carreus, de làpides i àdhuc de murs sencers de la millor època romana. Haurà calgut molt d'encens cristià perquè els marbres pagans oblidin el record dels cultes antics.

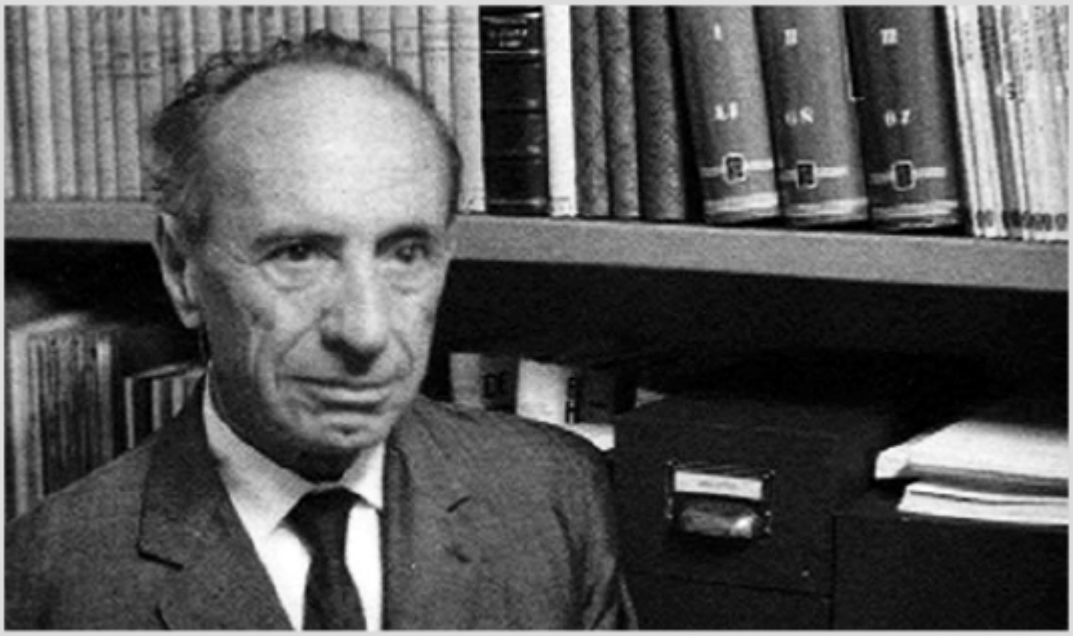
Aquest aspecte medieval que avui domina a Tarragona la fa un escenari avinent i com triat per a la litúrgia d'aquests dies. Fins la temperatura amable, assolellada, fa que l'esperit religiós no hagi de contenir-se; que pugui vessar-se dels temples al carrer amb tota pompa.

Ens referim, però, naturalment, a la part alta de Tarragona. Tarragona és dividida en dues, per la seva Esplanada. La part baixa és d'un caràcter tot distint. És la ciutat dels mercaders i dels treballadors, que marxa amb el ritme de la vida moderna, amb un tràfec més sorollós cada dia.

La part alta, en canvi, és la Tarragona antiga, la ciutat-museu, la ciutat dels convents i de les casernes, dels canonges horacians i de les velles devotes i endolades. Ciutat sempre silenciosa, el seu silenci es fa, aquests dies, com més penetrant, com més ple de misteri. Les persones semblen anar encara més calmosament. Els seus vestits es fan més foscos. Ací i allà veureu algun congregant amb la seva vesta negra i les insígnies sangonoses que li donen un aspecte tràgic. Veureu algun escamot de «soldats romans» acompanyant alguns «misteris de la Passió», amb les seves llances ressonants que copsen els darrers reflexos del ponent, mentre la resplendor de les primeres torxes els envermelleix els rostres.

El més impressionant, però, és la processó del divendres. Us impressionarà tant si sou religiós com si sou artista. Per contemplar-la bé, però, cal saber triar l'indret. Per exemple, davant del palau del bisbe; davant del Pla de la Catedral. En la fosca de la nit la resplendor dels ciris emporpra i dona palpitacions als murs i a les pedres antigues; dona una lluïssor exaltada als ulls vidriats de les imatges; una lluïssor ascètica als ulls dels anònims encaputxats; fa com de vori els peus nus dels penitents, que diríeu que han de deixar rastres de sang entre les pedres; arrenca reflexos metàl·lics a les armadures dels soldats romans, a les dalmàtiques dels clergues, feixugues d'ors litúrgics.

Quan érem infants, aquesta visió ens deixava una impressió que durava molts dies. Avui la impressió no ha minvat gaire. Aquells penitents engrillonats que arrosseguen cadenes o que es corben sota el pes d'una creu enorme ens inquieten profundament. ¿Quins dolors, quins penediments amaguen tots aquells rostres velats de negre que no deixen veure més que la flama ardorosa dels ulls?... ¿És que la ciutat, sensual i pagana, es purifica cristianament en aquest dia?

Domènec Guansé i Salesas (1894-1978) va ser un periodista i crític literari. També va conrear l'escriptura d'obres de teatre i biografies (com les de Pompeu Fabra i Margarida Xirgu), així com la narrativa i la traducció. Després de la desfeta de 1939, va haver d'exiliar-se a França, primer, i després a Xile. El 1963 va retornar a Catalunya.

Source: https://dillums.cat/2026/04/06/hemeroteca-divendres-sant-a-tarragona-1931/
© Dillums · Generated on 11/11/2026